

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Pierwszy pakiet deregulacyjny wszedł w życie

13 lipca b.r. weszła w życie Ustawa z dnia 21 maja 2025 roku o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego. Wprowadza ona kilkadziesiąt zmian, obejmujących ustawy z różnych dziedzin życia społecznego.

Zmiany obejmują m.in.:

- 1) **Kodeks cywilny** w zakresie dotyczącym **formy zawierania umów leasingu** – po zmianach umowę leasingu będzie można zawrzeć w formie dokumentowej, bez konieczności posiadania podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą kwalifikowanego certyfikatu.
- 2) **Ordynację podatkową** w zakresie dotyczącym **umarzania zawieszonych postępowań** w sytuacji, gdy zaistniałe przeszkody do kontynuowania postępowania nie zostaną usunięte w terminie trzech lat od daty zawieszenia postępowania.
- 3) **Prawa przedsiębiorców** w zakresie:
 - **skrócenia czasu trwania kontroli** u mikroprzedsiębiorców z 12 do 6 dni;
 - uzależnienia liczby przeprowadzanych kontroli od kategorii ryzyka;
 - obowiązku przeprowadzania analiz prawdopodobieństwa naruszenia prawa poprzedzających planowane u przedsiębiorcy kontrole;
 - **wprowadzenia możliwości występowania do przedsiębiorców bez wszczynania postępowania (tzw. wezwanie miękkie);**
 - dopuszczalności wniesienia przez przedsiębiorcę **sprzeciwu wobec czynności kontrolnych;**
 - wprowadzenia ogólnych zasad stanowienia prawa przyjaznego przedsiębiorcom.
- 4) **Ustawę o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców** - w zakresie dookreślenia zasad uczestnictwa Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w postępowaniu w sprawie skargi nadzwyczajnej przed Sądem Najwyższym.
- 5) **Ustawę o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców**, w której przewidziano zwiększenie limitu środków przeznaczanych na koszty udzielania pomocy publicznej przez Agencję Rozwoju Przemysłu.
- 6) **Prawo zamówień publicznych** w zakresie wprowadzenia **elektronizacji rozpraw i posiedzeń** przed Krajową Izbą Odwoławczą;
- 7) **Kodeks postępowania administracyjnego** w zakresie:

- **doprecyzowania spraw nadających się do prowadzenia mediacji administracyjnych;**
 - umarzania zawieszonych postępowań;
 - **doręczeń hybrydowych;**
 - **związania organu pierwszego stopnia wskazaniem organu odwoławczego;**
 - wprowadzenia możliwości umarzania z urzędu należności dotyczących kar administracyjnych, w tym także kar zaległych.
- 8) **Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w zakresie:**
- umożliwienia wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego bez składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy także wobec postanowień;
 - umożliwienia wniesienia sprzeciwu nie tylko od decyzji kasatoryjnych, ale także od postanowień.

Równolegle rząd pracuje nad kolejnymi uproszczeniami dla przedsiębiorców.

Nowe zasady dot. rekrutacji i przejrzystości wynagrodzeń

18 czerwca b.r. Prezydent podpisał Ustawę z dnia 4 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy. Ustawa wdraża do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania.

Nowe regulacje nakładają na pracodawców **obowiązek przedstawiania kandydatom do pracy – jeszcze przed zawarciem umowy o pracę – informacji o proponowanym wynagrodzeniu** (zarówno w zakresie kwoty, jak i jej składników, świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych). Dane te muszą być oparte na obiektywnych i neutralnych kryteriach, **z poszanowaniem zasady równości płci.**

Pracodawca będzie również zobowiązany zadbać o treść ogłoszeń o naborze na stanowisko oraz nazwy stanowisk. Po wejściu w życie nowych przepisów, **będą musiały być one neutralne pod względem płci, a proces rekrutacyjny ma przebiegać w sposób niedyskryminujący.**

Jednocześnie ustawodawca wprowadza **całkowity zakaz żądania od kandydata informacji o jego aktualnym lub wcześniejszym wynagrodzeniu.** Praktyka ta, dotychczas szeroko stosowana, zostaje uznana za potencjalnie utrwalającą nierówności płacowe – zwłaszcza wobec kobiet. Celem regulacji jest zapewnienie równych warunków negocjacyjnych w procesie rekrutacji oraz przeciwdziałanie dyskryminacji systemowej. Dopuszczalne jest natomiast pytanie kandydata o oczekiwania finansowe.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Nowe rozporządzenie w sprawie materiałów z tworzyw sztucznych

Na stronie internetowej Komisji Europejskiej opublikowano Rozporządzenie Komisji (UE) 2025/351 z dnia 21 lutego 2025 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 10/2011 w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zmieniające rozporządzenie (UE) 2022/1616 w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 282/2008, a także zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2023/2006 w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w odniesieniu do tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu oraz innych kwestii związanych z kontrolą jakości i produkcją materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zmiany mają na celu podnoszenie standardów bezpieczeństwa materiałów

przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz promowanie stosowania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu.

Rozporządzenie wprowadza:

- obowiązek zapewnienia **wysokiego poziomu czystości** w stosunku do substancji używanych do produkcji materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych;
- **wymóg stosowania** w produkcji materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych **jedynie substancji włączonych do unijnego wykazu substancji dozwolonych**;
- ogólne ograniczenia i wymogi dotyczące składu materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych;
- nowe wymogi dotyczące etykietowania;
- obowiązek informowania konsumentów o możliwych oznakach pogorszenia stanu wyrobu wielokrotnego użytku z tworzyw sztucznych oraz sposobach jego bezpiecznego użytkowania.

Rozporządzenie obowiązuje od 16 marca 2025 r., przy czym **produkty niespełniające nowych wymogów mogą być nadal sprzedawane do wyczerpania zapasów, o ile zostały wprowadzone do obrotu przed 16 września 2026 r.**

Polska wprowadzi podatek cyfrowy

Coraz bliżej wprowadzenia podatku cyfrowego, który ma objąć największe międzynarodowe firmy technologiczne działające na naszym rynku. Jak zapowiedziało Ministerstwo Cyfryzacji, projekt ustawy ma powstać jeszcze w tym roku. Prace nad podatkiem ruszą już w lipcu, kiedy to opublikowana zostanie analiza skutków wprowadzenia nowej daniny, a następnie rozpoczną się konsultacje społeczne.

Plan zakłada objęcie podatkiem największych przedsiębiorców cyfrowych, którzy generują przychody w Polsce, ale płacą minimalne podatki dzięki międzynarodowym schematom optymalizacyjnym. Wstępne założenia przewidują stawkę **w wysokości od 3 do 6 procent** – podobnie jak w innych europejskich krajach.

Zgodnie z deklaracjami Ministerstwa Cyfryzacji, wpływy z nowego podatku mają zostać przeznaczone na rozwój krajowej branży IT, wspieranie startupów, mediów oraz inwestycje w technologie przyszłości, takie jak 5G czy sztuczna inteligencja. Zdaniem ministerstwa, podatek ma też przywrócić elementarną sprawiedliwość podatkową – obecnie duże międzynarodowe firmy płacą w Polsce zdecydowanie mniej niż rodzime przedsiębiorstwa o podobnych przychodach.

Projekt ustawy ma być gotowy do końca 2025 roku, a szczegółowe założenia zostaną wypracowane w toku konsultacji społecznych. Wszystko wskazuje na to, że w najbliższych miesiącach podatek cyfrowy stanie się jednym z istotnych tematów krajowej debaty gospodarczej.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 - nowe wymogi dla przedsiębiorców

26 maja br. Komisja Europejska uchwaliła rozporządzenie wykonawcze dla rozporządzenia EUDR, wskazując kraje wysokiego i niskiego ryzyka, dla których export określonego rodzaju produktów podlegać będzie ograniczeniom. Nowe przepisy mają na celu zwalczanie zjawiska degradacji lasów i wylesiania.

Przedsiębiorcy zostają zobligowani do dokładnej weryfikacji, czy towary lub produkty, które zamierzają sprzedawać na terenie Unii Europejskiej – zarówno poprzez import, jak i produkcję lokalną – bądź eksportować poza UE, nie są powiązane z procesami prowadzącymi do wylesiania i czy zostały wytworzone w zgodzie z regulacjami prawnymi kraju ich pochodzenia. Całość sprowadza się do zebrania kompletu informacji na temat danej partii towaru, przeprowadzenia analizy oraz dokonania oceny ryzyka ewentualnych nieprawidłowości względem EUDR.

Jeśli wyniki analizy nie wykażą zagrożeń albo ryzyko uznane zostanie za marginalne, wtedy możliwe będzie legalne obracanie takim produktem na rynku. Jednak nie kończy się na samej ocenie – przedsiębiorca będzie zobowiązany oficjalnie to udokumentować poprzez złożenie tzw. oświadczenia o należytej staranności w specjalnym unijnym systemie. Dokument ten musi zawierać określone dane, w tym m.in. dokładne współrzędne geograficzne działek, z których pochodzą surowce lub towary regulowane przez EUDR.

Rozporządzenie zacznie w pełni obowiązywać od 30 grudnia 2025 r. – w przypadku średnich i dużych przedsiębiorców, oraz od 30 czerwca 2026 r. – w przypadku pozostałych.

Etap legislacyjny: vacatio legis.

Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych

Sejm uchwalił nowelizację prawa zamówień publicznych. Zmiana w przepisach sprawi, że przedsiębiorstwa spoza Unii Europejskiej stracą zagwarantowany dostęp do udziału w polskich przetargach. Ta regulacja uderzy przede wszystkim w wykonawców z państw takich jak Chiny czy Turcja, praktycznie zamykając im drzwi do rynku zamówień publicznych w Polsce. Zamawiający będzie mógł jednak dopuścić te podmioty do udziału w przetargu, jeśli uzna to za konieczne lub celowe, ale nawet wtedy będzie miał pełną swobodę, by narzucić im warunki, które mogą być dla nich wyjątkowo niekorzystne lub wręcz dyskryminujące. Co więcej, firmy z krajów trzecich, które zdecydują się startować w takich postępowaniach, nie będą mogły odwołać się do Krajowej Izby Odwoławczej, jeśli poczują się pokrzywdzone decyzjami zamawiającego.

Te zmiany wynikają bezpośrednio z najnowszych wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który potwierdził, że unijne regulacje gwarantują jednakowe traktowanie jedynie podmiotom z UE oraz tym krajom, które są stronami międzynarodowego porozumienia WTO dotyczącego zamówień rządowych (GPA). Przełomowe wyroki zapadły w dwóch głośnych sprawach – w październiku 2024 roku (C-652/22 Kolin) oraz w marcu 2025 roku (C-266/22 CRRC Qingdao Sifang).

Etap legislacyjny: przyjęta przez Sejm, skierowana do Senatu

Polskie Sieci Elektroenergetyczne zapowiadają inwestycje na wschodniej ścianie Polski

30 czerwca 2025 roku, Polskie Sieci Elektroenergetyczne zawarły z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę pożyczki na kwotę 10,8 miliarda złotych. Środki te pochodzą z Funduszu Wsparcia Energetyki, ustanowionego przez BGK oraz Ministerstwo Klimatu i Środowiska we wrześniu 2024 roku.

Pożyczka została udzielona na preferencyjnych warunkach: oprocentowanie wynosi 0,5%, a termin spłaty ustalono na rok 2050. W przypadku zwiększenia dostępności środków w ramach Krajowego Planu Odbudowy, możliwe będzie zwiększenie kwoty pożyczki do maksymalnej wysokości 32 miliardów złotych.

PSE zapowiada spożytkowanie pozyskanych środków m.in. na szeroko zakrojone inwestycje po wschodniej stronie Polski. Fundusze z pożyczki zostaną przeznaczone m.in. na budowę nowych oraz modernizację istniejących linii i stacji przesyłowych. Inwestycje te mają na celu wyprowadzenie mocy z nowych, niskoemisyjnych źródeł wytwórczych, takich jak odnawialne źródła energii i magazyny energii, oraz zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego kraju. Zapowiadany przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne celem takiego ulokowania środków jest m.in. dalsza dekarbonizacja polskiego przemysłu. Część środków projektu będzie także ulokowane w rozwój centrów przetwarzania danych niezbędnych do zarządzania siecią przesyłową – zapowiada PSE.

Jak podkreśla BGK, ulokowanie inwestycji po wschodniej stronie Polski będzie połączone ze **zwiększeniem współpracy energetycznej z Ukrainą oraz Litwą, pośrednio także z Łotwą i Estonią**, co zwiększy bezpieczeństwo i niezależność energetyczną Polski, oraz przyczyni się do spadków cen energii.

Główny Urząd Statystyczny poinformował o odwróceniu trendu spadającej inflacji

Od stycznia bieżącego roku inflacja, znajdująca się wówczas na poziomie 5,3%, regularnie spadała aż do czerwca bieżącego roku, kiedy to zaliczyła nieznaczny wzrost względem poprzedniego miesiąca (z 4,0% w maju do 4,1% w czerwcu).

Spadki zanotowały natomiast strategiczne rynki paliw i energii. Pierwsze były o 1,3% tańsze względem maja i około 10% niższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W przypadku cen energii zanotowano niewielki spadek o 0,3%, ale w ujęciu rocznym ceny wzrosły o 12,8%. Dalszy spadek cen paliw i energii, jako kluczowych zasobów gospodarczych, może przyczynić się do przywrócenia trendu spadającej inflacji. Wzrost notują jednak ceny żywności i napojów bezalkoholowych, ich poziom wynosi 4,9% w ujęciu rocznym.

Opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny dane są jednym z głównych czynników wpływających na decyzję Rady Polityki Pieniężnej co do stóp procentowych. Zgodnie z przekazanymi informacjami, założonym celem inflacyjnym Narodowego Banku Polskiego jest utrzymanie ich na poziomie 2,5 proc. w ujęciu rok do roku, z dopuszczalnym odchyleniem o 1 pkt proc. "w górę" i "w dół". Przedział w wynosi więc 1,5-3,5 proc.

Sejm przyjął nowelizację ustawy w sprawie podwyższenia limitu zwolnienia z VAT

Od 1 stycznia 2026 roku zmianie ulegnie limit wartości sprzedaży, poniżej którego przedsiębiorcy nie mają obowiązku rozliczania podatku VAT. Nowe przepisy pozwalają skorzystać ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1 ustawy o VAT, jeśli roczna sprzedaż przekroczy 200 000 zł, ale nie wzrośnie powyżej progu 240 000 zł. Omawiane zwolnienie dotyczy wyłącznie podatników posiadających siedzibę działalności gospodarczej na terytorium Polski. Nadto, ze zwolnienia wyłączony jest szereg podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, m. in. dostawcy materiałów budowlanych, produktów objętych podatkiem akcyzowym czy nowych środków transportu, a także części do nich.

Dla przedsiębiorców, którzy rozpoczną działalność w trakcie roku, **zachowana zostaje zasada proporcjonalności**, zgodnie z którą uprawnienie do zwolnienia będzie im przysługiwać, jeśli szacowana wartość sprzedaży – odnosząca się do okresu prowadzenia działalności w danym roku – nie przekroczy 240 000 zł.

Obowiązujące aktualnie przepisy przewidują możliwość zwolnienia z podatku VAT wobec podmiotów, które w poprzednim roku podatkowym osiągnęły łącznie sprzedaż nieprzekraczającą 200 000 zł (bez podatku). Po przekroczeniu obowiązującego limitu zwolnienia, wszystkie dalsze transakcje muszą być już objęte VAT. W takiej sytuacji przedsiębiorca ma obowiązek dokonania rejestracji jako czynny podatnik VAT. Co ważne, nawet bez osiągnięcia limitu **można samodzielnie zdecydować o rezygnacji ze zwolnienia** —może być to korzystne, w sytuacji, gdy planowane są większe zakupy i przedsiębiorca chce odzyskać VAT naliczony.

Etap legislacyjny: projekt skierowany do podpisu prezydenta.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Krajowa Administracja Skarbowa potwierdziła prawo fundacji rodzinnych do reinwestowania

Szef KAS wydał dwie opinie zabezpieczające, które dotyczą wnoszenia majątku do fundacji rodzinnej oraz jego późniejszego reinwestowania. W obu przypadkach uznał, że planowane działania fundatorów są zgodne z przepisami i nie noszą znamion unikania opodatkowania. Oznacza to, że nie ma podstaw do zastosowania klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, ponieważ korzyści podatkowe wynikające z tych czynności mieszczą się w ramach celu istnienia fundacji rodzinnych, którym jest ochrona i pomnażanie majątku z myślą o beneficjentach, nie naruszają także istoty przepisów podatkowych.

Jest to istotna podstawa prawna, gwarantuje ona bowiem fundacji, że ta nie zapłaci CIT, gdyż sprzedaż udziałów mieści się w katalogu dozwolonej działalności gospodarczej określonej w ustawie o fundacji rodzinnej, a przychody są zwolnione na podstawie przepisów o CIT.

Podstawa prawna: opinia Szefa KAS nr DKP2.8082.6.2024 i DKP2.8082.9.2024

Ministerstwo Finansów rozwiewa wątpliwości w sprawie dochodów z ukrytych zysków

MF w odpowiedzi na interpelację poselską opublikował interpretację artykułu 28m ust. 4 pkt. 1 ustawy o CIT. W spółkach na tzw. „estońskim CIT” wynagrodzenia, np. z umowy o pracę, zlecenia, kontraktu menedżerskiego czy nawet zasiłki z ZUS nie są traktowane jako ukryte zyski, o ile miesięczna suma tych wypłat dla jednej osoby nie przekracza pięciokrotności średniego wynagrodzenia w spółce. Średnie wynagrodzenie liczy się na podstawie miesiąca poprzedzającego wypłatę.

Wątpliwości pojawiły się w przypadku spółek rozpoczynających dopiero działalność, bowiem wypłaty wynagrodzeń jeszcze u nich nie wystąpiły. Trzymając się literalnego brzmienia przepisu, **powoduje to uznanie pierwszej wypłaty wynagrodzenia za ukryty zysk.**

Ministerstwo Finansów zastosowało jednak korzystną dla przedsiębiorców wykładnię. Zgodnie z zasadą celowościową i systemową, dla pierwszych wypłat przyjmuje się odniesienie do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, czyli ogólnopolskie dane statystyczne, publikowane przez GUS.

Podstawa prawna: Odpowiedź z 4 lipca 2025 r. wiceministra finansów Jarosława Nenemana na interpelację poselską nr 10410

Świadczenie urlopowe, jeśli nie istnieje zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, może być zwolnione z obowiązku opłacania składek na ZUS

Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych służy finansowaniu różnych form wypoczynku, działalności kulturalnej czy rekreacyjnej, a jego wysokość oparta jest na tzw. odpisie podstawowym – wskaźniku wyliczanym na podstawie przeciętnego wynagrodzenia. Jego utworzenie jest obligatoryjne dla pracodawcy, który zatrudnia co najmniej 50 pracowników.

ZUS rozpatrywał przypadek pracodawcy, który nie prowadzi ZFŚS, ale mimo to zamierza wypłacać swoim pracownikom świadczenie urlopowe z własnych środków. Warunkiem byłoby wykorzystanie przez pracownika co najmniej 14 dni urlopu w danym roku, a sama wysokość świadczenia nie przekroczyłaby kwoty odpisu podstawowego wskazanego w art. 3 ust. 4 ustawy o ZFŚS.

Przedsiębiorca zapytał, czy takie świadczenie – mimo braku funduszu – może korzystać ze zwolnienia z oskładkowania, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia ministra pracy i polityki socjalnej (Dz.U. z 2025 r., poz. 316). Przepis ten wyłącza z podstawy wymiaru składek świadczenia urlopowe wypłacane zgodnie z przepisami ustawy o ZFŚS, do wysokości odpisu podstawowego. ZUS przyznał mu rację. Uznał, że wypłata świadczenia w takim przypadku nie będzie stanowić podstawy do naliczenia składek na ubezpieczenia społeczne, ponieważ mieści się w wyłączeniu określonym w rozporządzeniu. Podkreślił, że choć świadczenie to stanowi przychód w rozumieniu ustawy o PIT, to z racji szczególnych przepisów – nie podlega oskładkowaniu.

Podsumowując, **ZUS potwierdził, że nawet jeśli pracodawca nie prowadzi ZFŚS, może wypłacać świadczenia urlopowe zwolnione ze składek** – pod warunkiem, że ich wysokość nie przekroczy ustawowego limitu i są one wypłacane zgodnie z zasadami wskazanymi w ustawie.

Podstawa prawna: Decyzja ZUS (DI/100000/43/448/2025)

Ulga holdingowa dostępna również dla spółek z rozproszonym akcjonariatem

Interpretacja indywidualna nr Nr 0111-KDIB2-1.4010.574.2024.1.BJ, w której Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej odmówił spółce notowanej na giełdzie prawa do skorzystania ze zwolnienia podatkowego w odniesieniu do dochodów z dywidend uzyskiwanych od zagranicznych spółek zależnych w ramach tzw. reżimu holdingowego, została uchylona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie wyrokiem z dnia 20 maja 2025 r. (sygn. I SA/Rz 126/25).

Jednym z kluczowych warunków, jakie musi spełnić spółka holdingowa, aby móc korzystać z takiego zwolnienia, jest **brak – nawet pośredniego – udziału podmiotów pochodzących z terytoriów uznawanych za raje podatkowe lub krajów niewspółpracujących w zakresie wymiany informacji podatkowej.**

Z racji tego, że giełdowa spółka nie była w stanie zweryfikować tego kryterium wobec akcjonariuszy posiadających mniej niż 5% udziałów, Dyrektor KIS uznał, że nie spełnia ona warunków uprawniających do preferencji przewidzianych dla podmiotów holdingowych.

WSA, analizując regulacje związane z reżimem holdingowym, uwzględnił praktyczne aspekty funkcjonowania międzynarodowych grup kapitałowych. Sąd zauważył, że spółki giełdowe z rozproszonym akcjonariatem w praktyce nie mają możliwości pełnego monitorowania składu właścicielskiego – szczególnie w kontekście częstych zmian w liczbie i udziale inwestorów oraz braku odpowiednich instrumentów umożliwiających identyfikację wszystkich akcjonariuszy. W związku z tym, według WSA, ocena spełnienia powyższego wymogu powinna być dokonywana jedynie w zakresie, w jakim spółka ma realny dostęp do informacji o strukturze własnościowej.

Podstawa prawna: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 20 maja 2025 r. I SA/Rz 126/25

WYROKI SĄDOWE

Kary umowne mogą stanowić koszt uzyskania przychodu – orzekł NSA

Sprawa dotyczyła spółki z branży IT, która zawarła umowę z kontrahentem, w której przewidziano możliwość nałożenia kar umownych za nieterminową realizację zgłoszeń serwisowych. W związku z wystąpieniem opóźnień, nałożono na spółkę karę, której ostateczna wysokość, po przeprowadzonych negocjacjach, została ustalona na kwotę przekraczającą 877 tysięcy złotych.

Zdaniem spółki nałożona kara stanowiła koszt uzyskania przychodu. Argumentowano, że spełnia określone w ustawie o CIT warunki: płatność miała charakter rzeczywisty i nieodwołalny, była powiązana z zabezpieczeniem przychodów osiągniętych z działalności gospodarczej i została formalnie potwierdzona odpowiednią dokumentacją. Z takim twierdzeniem nie zgodziła się Krajowa Informacja Skarbowa. Ostatecznie sprawa trafiła przed sąd. **Warszawski Wojewódzki Sąd Administracyjny** (sygn. akt III SA/Wa 358/22) **podzielił stanowisko organu podatkowego**, orzekając, że kara nałożona na spółkę powinna zostać wyłączona z kosztów uzyskania przychodów zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy o CIT. Sąd pierwszej instancji uznał, że kara za opóźnienie w świadczeniu usług jest równoznaczna z karą za wadliwe wykonanie usługi. Nawet jeśli spółka nie ponosi winy za zwłokę, opóźnienie jest przejawem niewłaściwego wykonania zobowiązania i tym samym świadczy o wadliwości usługi.

NSA nie zgodził się z sądem I instancji stwierdzając, że kary umowne nałożone za zwłokę w realizacji usług lub dostaw nie są wyraźnie wymienione w art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy o CIT. W rezultacie **takie kary mogą zostać uznane za koszty podatkowe**, pod warunkiem że spełniają kryteria określone w art. 15 ust. 1 tej ustawy.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 3 lipca 2025 r., sygn. akt II FSK 1357/22

NSA potwierdza prawo spółek do zwolnienia z CIT przy wypłacie dywidendy

Sprawa dotyczy długotrwałego sporu pomiędzy organem podatkowym, a polską spółką należącą do międzynarodowej grupy kapitałowej. Spółka wypłaciła dywidendę swojemu jednemu akcjonariuszowi, którym jest holenderska firma. Przed tą wypłatą doszło do tzw. połączenia odwrotnego, w wyniku którego polska spółka przejęła swoją spółkę dominującą. Akcjonariusz ten przez ponad dwa lata posiadał pełne 100% udziałów w przejmowanym podmiocie.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, w odpowiedzi na złożony wniosek o interpretację, odmówił rzeczonyj spółce przy wypłacie dywidendy zwolnienia z podatku, które wymaga bezpośredniego i nieprzerwanego posiadania udziałów w spółce wypłacającej dywidendę przez co najmniej dwa lata. Zwrócił uwagę, że **ustawodawca**, używając w art. 22 ust. 4 pkt 3 ustawy o CIT terminu „bezpośrednie posiadanie udziałów”, **wykluczył możliwość uwzględnienia okresu posiadania udziałów w spółce przejętej**. Według dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, zasada sukcesji praw i obowiązków, określona w art. 93 par. 1 ordynacji podatkowej, odnosi się wyłącznie do podmiotów uczestniczących w przekształceniu, a nie do ich akcjonariuszy. W efekcie, okres dwóch lat posiadania akcji nie może być liczony z uwzględnieniem udziałów posiadanych wcześniej w przejmowanej spółce. Stanowisko to podzielił WSA.

Ostatecznie, **NSA potwierdził słuszność stanowiska spółki**, wydając 1 lipca 2025 r. wyrok w którym uznał, że sukcesja podatkowa, o której mowa w art. 93 par. 2 pkt 1 w związku z art. 93 par. 1 Ordynacji podatkowej, obejmuje również okres, gdy Akcjonariusz był właścicielem 100% akcji spółki przejętej przez Wnioskodawcę, argumentując, że stawiany spółkom wymóg oznacza po prostu wstąpienie w sytuację prawną spółki przejętej, także w zakresie spełnienia warunków dotyczących zwolnienia z CIT.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 1 lipca 2025 r., sygn. akt II FSK 1303/22

NSA orzekł w sprawie podatku od pożyczki dla spółki komandytowo-akcyjnej

Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że pożyczka udzielona spółce komandytowo-akcyjnej (SKA) przez jedynego wspólnika nie podlega podatkowi od czynności cywilnoprawnych (PCC).

Sednem sporu prawnego była kwestia, czy udzielenie pożyczki przez wspólnika – będącego jednocześnie komplementariuszem i akcjonariuszem – spółce komandytowo-akcyjnej może korzystać ze zwolnienia z podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC), które przysługuje spółkom kapitałowym. Kluczowym zagadnieniem była interpretacja statusu SKA. Mimo że w polskim prawie jest uznawana za spółkę osobową, można ją uznać za spółkę kapitałową na potrzeby stosowania zwolnienia z PCC, biorąc pod uwagę zarówno krajowe przepisy, jak i regulacje unijne, w szczególności dyrektywę 2008/7.

Spółka skierowała do Dyrektora KIS wnioski o indywidualną interpretację. W jego treści wskazywała, że jeśli spółkę komandytowo-akcyjną należy traktować jak spółkę kapitałową, to udzielenie jej pożyczki również nie powinno podlegać opodatkowaniu - powinna ona korzystać ze zwolnienia z PCC, o którym mowa w art. 9 pkt 10 lit. i ustawy o PCC, w myśl których pożyczki udzielane spółce kapitałowej przez jej wspólnika (akcjonariusza) są zwolnione z podatku.

Z tą dedukcją nie zgodził się jednak Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej podkreślając, że **ustawa o PCC jednoznacznie klasyfikuje SKA jako spółkę osobową**, a więc nie może ona skorzystać z przewidzianego zwolnienia. Dyrektor KIS wskazał, że uznanie przez ustawodawcę spółki komandytowo-akcyjnej za spółkę osobową ogranicza się wyłącznie do aspektu usuwania barier w swobodnym przepływie kapitału. **Organ opowiedział się tym samym za literalnym stosowaniem interpretowanych przepisów.**

Odmienne zdania były jednak sądy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach, powołując się na orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 22 kwietnia 2015 r. (C-357/13), uznał, że dla celów podatkowych SKA powinna być traktowana na równi ze spółkami kapitałowymi, również w kontekście PCC. Tym samym pożyczka od wspólnika nie podlega opodatkowaniu, gdyż ma charakter kapitałowego wkładu. **Powyższe stanowisko podtrzymał NSA**, przywołując ponownie wyrok TSUE, który, choć wydany w sprawie dotyczącej restrukturyzacji, ma szersze zastosowanie również w kontekście przepisów o opodatkowaniu kapitału.

Konwersja wierzytelności na udziały może oznaczać przychód podatkowy – orzekł NSA

Spółka, której dotyczyła sprawa, zwróciła się Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z prośbą o wydanie interpretacji indywidualnej dla zaistniałego stanu faktycznego. Rzeczona spółka, której właścicielem był podmiot z Luksemburga, posiadała wobec niego niespłaconą należność wynikającą z udzielonego finansowania. Rozważano przeprowadzenie operacji podwyższenia kapitału zakładowego poprzez wniesienie tej należności jako wkładu niepieniężnego. Takie działanie skutkowałoby zatarciem różnicy między stroną zobowiązaną a wierzycielem – dług i wierzytelność znalazłyby się w rękach tej samej osoby, co zgodnie z zasadą konfuzji prowadziłoby do ich wzajemnego zniesienia.

Przeprowadzenie takiej operacji skutkowałoby, w opinii spółki, brakiem powstania przychodu podatkowego, bowiem tego rodzaju transakcja, zgodnie z przepisami art. 12 ust. 4 pkt 4 oraz pkt 11 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, nie rodzi skutków w postaci powstania przychodu. **Z tą interpretacją nie zgodził się Dyrektor KIS** wskazując, że wysokość długu jest większa niż wartość udziałów. Analogicznie jak w przypadku umorzenia długu doprowadzi to do uzyskania przez Spółkę przychodu i podlegać będzie opodatkowaniu. Ostatecznie sprawa trafiła przed sąd.

Pierwotnie WSA w Warszawie uchylił decyzję Dyrektora KIS, Naczelny Sąd Administracyjny po złożeniu apelacji przyznał mu jednak rację. NSA nie zgodził się z argumentacją sądu I instancji, jakoby wysokość wierzytelności nie miała znaczenia. Tym samym potwierdził on stanowisko organu podatkowego i przyznał rację argumentacji, zgodnie z którą wygaśnięcie zobowiązania na skutek konfuzji, czyli zjednoczenia roli dłużnika i wierzyciela, może skutkować efektami identycznymi do umorzenia długu. Taka transakcja nie zapewnia zatem całkowitej neutralności podatkowej, bowiem nie następuje jednoczesne i równoważne ujęcie kosztów oraz przychodów.

Podstawa prawna: Wyrok NSA z 18 czerwca 2025 r., sygn. akt II FSK 1226/22

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.